

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Statu Hominis Morali In Vita Et Post Mortem

Opfermann, Paul

Moguntiae, 1769

Quæstio III. An Lex Ceremonialis Israëlitis à Deo convenienter data fuerit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40701

*Obj. II. Mich. 6. legitur: Quid dignum offeram Domino? curvabo genu Deo excelso? numquid offeram ei holocaustata, & vitulos anniculos? . . . numquid dabo Primogenitum meum pro scelere meo, fructum ventris mei pro peccato animæ meæ? ubi certè humana sacrificia inter cætera licita numerantur. Resp. Propheta non hic recenset varia sacrificiorum genera, quæ Judæis lege permiffa erant; sed ea quæ Israëlitæ ethnici superstitionibus corrupti & depravati maximè salutaria & efficaciora existimare poterant ad conciliandum Deum; & inter alia numerat sacrificia humana, quæ sæpius Israëlitæ idolis obtulerunt in valle Ennon. Dein negat hæc omnia, quæ apud eos in usu fuerant, & qui cæteris efficaciora fuerant opinati, ullam habere vim ad placandum Deum; atque ita profequitur: *Indicabo tibi, quid sit bonum, & quid Dominus requirat à te: utique facere iudicium, & diligere misericordiam, & ambulare sollicitum cum Deo tuo.**

Q U A E S T I O III.

Utrum lex Ceremonialis Israëlitis à Deo convenienter data fuerit?

129. **L**ex ceremonialis. **I**nter cæteras Legis Mosaicæ partes ea maximè, quæ de ritibus & ceremoniis constituta est, impiorum hominum calumnias nullâ non ætate sustinuit: his nempe instituta hujusmodi circa res minimas visa semper sunt aliena à divina Majestate. Ita *Celsus* olim, & nunc Theistæ omnes temere criminantes in tanta rituum multitudine nullam
vel

vel utilitatem esse, vel dignitatem. Veteris autem Legis ceremoniæ convenienter dividuntur in *Sacrificia, Sacramenta, Sacra, & Observantias*. Nam præcepta ceremonialia ordinantur ad cultum Dei, in quo tria spectari possunt, *ipse cultus, cultores & instrumenta colendi*. *Cultus* ipse speciatim consistit in sacrificiis, quæ in Dei reverentiam offeruntur. *Instrumenta cultûs* pertinent ad *sacra*, veluti *Tabernaculum, Arca Fæderis, vasa, vestes sacerdotales, solemnitates*. In cultoribus duo spectari possunt, sc eorum institutio ad cultum divinum, quod fit consecratione quadam vel populi, vel ministrorum: id autem præstant *Sacramenta*. Dein spectari potest eorum ratio vivendi & agendi, qua discernuntur ab his, qui verum Deum non colunt: quò pertinent *observantia* in cibis, vestimentis, & aliis hujusmodi. Ad *Sacrificia* revocantur oblationes & munera.

Præcepta ceremonialia ad veræ Religionis præ- I 30.
fidium, atque ad depellendam idololatriæ pestem, Sapi-
quæ Hebræorum etiam animos infecerat, sapien- enter
tissimè instituta fuerunt. Fuisse Israelitas tempo- data
re Moysis, & post illius obitum idololatriæ & su- fuit,
perstitutionibus ethnicis addictissimos, manifestum
fit ex narrationibus Moysis, veluti Exod. 14. v.
12. ex facto Israelitarum. Exod. 32. Ex Ezech.
c. 2. v. 8. c. 20. à v. 5. c. 24. v. 14. Jerem. c. 2. v. 28.
c. 7. v. 9. Ut igitur idololatriam omnem
& impietatem hanc aboleret Deus, legem cere-
monialem dedit, cujus præcepta Hebræos intra ve-
ræ Religionis limites continerent, ut colligitur ex
Ezech. c. 20. ubi Deus populo in memoriam revo-
cat idololatriam illam, qua dum in Aegypto vive-
rent,

366 DE LEGE MOSAICA.

rent, se ipsos polluerunt, v. 4. 7. & 8. Deinde recenset Leges morales, quas illis ex Aegypto nuper egressis dederat. v. 10. 11. & 12. Postea gentis illius contumacis mores & ingenium refert, quòd scilicet leges illas divinas contemnens, in superstitiones ægyptiacas relapsa sit. Tum v. 25. subdit: *Ergo & Ego eis dedi præcepta non bona, & judicia, in quibus non vivent, h. e. ex mente plurimorum Ss. PP., leges ceremoniales per se vitam non adferentes, sed ad frangendam populi duram cervicem aptissimas, omnemque tollendam occasionem ad impios Gentium Ritus dilabendi.* Et sanè leges illæ tum primum Israelitis datæ sunt, cum in deserto ingenii moribus ægyptiacis addictissimi indicium infigne edidissent. Constat enim Deum primum decem duntaxat præcepta dedisse, nec ullam fecisse mentionem cultûs tot operosis ceremoniis præstandi; sed tum demum grave hoc jugum illis imposuisse, cum fœdus de Deo vero colendo violassent, & vitulum conflatilem adorando animi moribus ægyptiacis pertinaciter adhærentis luculentum nimis testimonium præbuisent. *Ante offensam* (inquit S. HIERONYMUS in c. 20. Ezech.) *decalogum tantum accepere Israëlita: post idololatriam verò & blasphemiam multiplices legis ceremonias.* Et S. CHRYSOSTOMUS: *Non ad virtutem, inquit, conferunt ejusmodi leges, sed eis datæ fuerunt pro fræno, & ut causas negotii, & occasionem occupationis præberent.* Quin ipse MAIMONIDES Judæorum doctissimus in *More Nevochim* de legis ceremonialis ratione sic loquitur: *Nosti ex pluribus Scripturæ locis, quòd prima legis intentio sit idololatriam tollere,*
memo-

memoriam illius & omnium eorum, quæ illi adhaerent, aut hominibus ad illam minimam occasionem præbent, delere. Et re ipsa quantam vim habuerint Ceremonialia ad idololatriam abolendam, patet ab inductione. Plurima ut omittam; circumcisio adjumenti permultum adferebat, tum quia erat signum distinctivum, quo *Abrahæ* posterii à quacumque alia gente discernebantur; tum quia erat signum memorativum fœderis, quod Deus cum *Abraham* pepigerat; erat quoque signum initiativum, quo homines Religionis judaicæ Sacris & *Jehovæ* cultui apertè devotos se profitebantur, & ad servandam omnem legem Mosaicam se ipsos obligabant. Similiter *Sabbathum* Isrælitas à cæteris populis fecernebat, præterquam quòd esset signum memorativum creationis Mundi, significaretque *Israëlem* Deo Creatori sacrum esse. *Ciborum discretio* non poterat non *Judæos* à *Gentilium* communione abstinere: quo enim pacto mensam communem haberent, quorum illis cibi immudi, his iidem erant deliciae? nec minus idololatriæ obstaculum ponebant *Sacra* pleraque certis locis, personis & temporibus adstricta. Sic v. g. *Israëlitas* à cultu idololatræ multùm coërcebat lex illa, juxta quam ultimo affici supplicio debebat, qui sacra faceret extra tabernaculum, aut eum locum, quem Dominus elegisset. Hac sc. ratione à vicinarum *Gentium* altaribus & idolis avocabantur. Eadem lex confirmabat opinionem de unitate Dei. Quia *Gentiles*, inquit S. THOMAS, diversa templa constituiebant, & ut firmaretur in animis hominum fides unitatis divinæ, voluit Dominus, ut uno tantum in loco sibi sacrificium offerretur. Sic
etiam

etiam uni tantum familiae sacra obeundi facultatem concessit lex ritualis, ut reliquos à Sacrificiis privatis & superstitionibus avocaret, &c.

Respondetur ad objecta.

Obj. I. Deus plerosque Ethnicorum ritus in legem cultumque suum transtulit. Ita *Spencerus*, & *Marshamus*. *Resp.* Istud falsò & perperam adferitur, nam Deus ipse non semel significavit Israelitis, se coli velle ritibus diversis ab illis, quibus Ethnici, & inter ceteros Aegyptii idola sua colebant. *Deut. c. 12. v. 30. Cave, ne imiteris eas, postquam te fuerint introeunte subversa, & requiras ceremonias earum, dicens: sicut coluerunt gentes illae Deos suos, ita & ego colam. Non facies similiter Domino Deo tuo. . . Quod precipio tibi, hoc tantum facito Domino: nec addas quidquam, nec minuas.* Præterea si Deus præcepta ceremonialia condidit ad idololatriam abolendam; quomodo ipse Gentium ritus in Sacrorum numerum adoptaret? si etiam ritus legales instituit, ut Christi & Mysteriorum ejus figuræ essent, teste Apostolo ad *Coloss. 2. Nemo vos judicet in cibo aut in potu, aut in parte diei festi, aut Neomenia, aut Sabbathorum, quæ sunt umbra futurorum. Corpus autem Christi; an conveniebat, ut ex superstitione Ethnicorum illos adsumeret? Certius itaque est, ritus Israelitarum plerosque omnes vel è Patriarcharum moribus manasse, veluti ritum primitiarum ac Decimarum Deo offerendarum. Gen. c. 4 & 14. ac 18. Altarium ac Titulorum in honorem Dei erigendorum, eaque*

saque olei effusione dedicandorum, & sacrificiorum oblationem. *Gen.* 8. 31. & 35. Ex opposito verosimillimum est, Ritus hujusmodi ab Hebræis ad Gentes traductos fuisse, dæmone divini cultûs æmulo autore: Quippe Patriarchæ veteres Deo sacrificaverunt, priusquam vel nata esset idololatria.

Inst. I. Apostolus de Israëlitis agens *Act.* 13. Deus, inquit, per 40. annos mores eorum toleravit in deserto: ubi per mores, quos Deus tulit, intelligi videntur consuetudines aliquæ, pueriles magis quàm profanæ, quarum alias ad tempus sustinuit, alias in Sacrorum suorum classem transtulit. Unde etiam Deus, ubi de præcipuis Ritibus & institutis agit, non tam præcipere, quàm permittere videtur, uti *Exod.* 20. v. 25. *Si altare lapideum facere velis mihi, non edificabis è sectis lapidibus.* Et *Lev.* I. v. 2. *Siquis è vobis obtulerit oblationem Domino, offeratis de pecoribus.* Item *Num.* 7. *Si quispiam voverit votum ad separandum se Domino, se à vino, &c.* Proinde Ritus illi permitti potius fuere, & non præcepti. *Resp.* Ad *Imum.* Israelitarum mores, quos Deus sustinuit in deserto, frequentes fuere defectiones ad cultum Idolorum, transgressiones legis, murmurationes adversus Deum & Moysen, ut constat ex c. 20. *Ezech.* v. 13. & seqq. Ad 2dum. Ceremonias omnes, quæ divinâ lege continentur, non modò permissas, sed etiam à Deo præceptas fuisse, liquet ex *Deut.* 5. v. 31. ubi Deus ita ad Moysen: *Tu verò hîc sta mecum, & loquar tibi omnia mandata meâ, & ceremonias, atque judicia . . . Custodite igitur, & facite, quæ præcepit Dominus Deus vobis.* Quæ autem objiciuntur, præcepta

hypothetica tantum sunt, non absoluta: nam si quis altare lapideum Deo erigeret, quod licitum erat (poterat enim de terra facere) ex lege divina debebat illud exstruere ex lapidibus infectis. Siquis Sacrificium offerret statis temporibus, aut ex devotione, præcepto tenebatur, ut victimas lege præscriptas offerret. Siquis voto Nazareatûs se obstrinxisset, quod liberum erat, ex præcepto abstinere à vino, & quovis inebriante potu debebat. Quod verò ait Apostolus ad *Gal. 4. Cùm essemus parvuli, sub elementis mundi eramus servientes*, per elementa mundi nequaquam intelligit, ut vult *Spencerus*, ritus Israelitis cum mundo & Gentibus communes, sed Legis ceremonias vocat elementa mundi propter earum ruditatem & imperfectionem, metaphorâ sive à natura, sive ab arte desumptâ.

Obj. II. Num Deus tot ritibus omni virtute vacuis, & hominem externum duntaxat exercentibus, Ecclesiam cultumque suum onerare voluerit, nisi populus ex gentium consuetudine illorum infano propè amore jam antea captus fuisset? profecto ritus illi plerisque per duo annorum millia veris Dei cultoribus incogniti fuerant, nec nisi sub *Moyfis* tempora primum in leges abierunt: Nec etiam videtur Deus alio ex capite horum rituum minutias sic ad apicem determinasse, iisque detrahi vetuisse, vel addi, nisi ut Hebræorum ritus plerique ritibus Gentium adfines peculiaribus quibusdam circumstantiis ab iis discernerentur. *Resp.* Quis neget Deum habuisse fines infinitâ sua sapientiâ dignos, ut tot ritus ex se licet inutiles ac infirmos, utiles tamen ad finem à se intentum præscriberet? videlicet ut funestam idololatriæ pestem abole-

aboleret, ut divinarum beneficiorum conservaret memoriam, ut Excellentia divinae sensum hominum animis implantaret, ut mentis attentionem Dei cultoribus perquam necessariam esse edoceret. Sed & ritus illi hominem externum ita exercebant, ut tamen animum divino cultui attentio- rem redderent. Ad 2dum. Ritus omnes per annos bis mille veris Dei cultoribus incognitos fuisse, perperam adferit *Spencerus*, cum certum sit post *Abelem* etiam Patriarchas in Lege naturae Deo sacrificasse. Iterum dico, & dicere non cessabo (inquit *S. CHRYSOSTOMUS Hom. 17. in Gen.*) non quia Deus Sacrificiis indiget, sed vult & per haec ostendi gratum animi adfectum . . . Neque *Cain* habuit doctorem aliquem, neque *Abel* suggestorem & consiliarium: sed uterque suae conscientiae magisterio, & sapientia divinitus humano generi suppeditata ad hanc oblationem incitatur. Quod autem *S. D.* de *Caino* & *Abele* statuit, id ipsum de ceteris Patriarchis congrue dicitur, eos nempe sacrificasse Deo natura duce, & divino Spiritu adflante. Ad 3tium. Rituum Sacrorum minutias Deus praescripsit, ne *Israelitae* ad idololatriam proclives ritum quemdam superstitiosum admiscerent. Ad finem autem *Judaicorum* & *Aegyptiorum* rituum inde manavit, quod *Aegyptii* Ritus aliquos *Hebraeorum* in Sacra sua transtulerint. Quod ut facerent, facile ab ipsis obtinuit fama, quae de *Abrahamo*, *Iosepho* & *Moyse* percrebuerat, tum etiam Religionis judaicae tot prodigiis confirmatae splendor, ac etiam frequens utriusque Nationis commercium. Denique ritus illos *Judaicae* Religionis a Deo in Lege praescriptos a Gentibus ante *Mosaica* tempora frequen-

tatos esse non constat, neque ex Scriptura Sacra, ex Traditione, neque ex humanæ Historiæ monumentis, quæ ante *Moyſis* ævum nulla sunt.

Q U A E S T I O IV.

Utrum Lex Mosaica jam abrogata sit?

131. **N**ullum est argumentum, in quo Judæi copiosius, aut cum majori contentione, post urbis excidium ad nostra usque tempora, versati sunt, quàm in adstruenda Legis Mosaicæ æternitate: totius Legis immutabilitas facilè principem inter eorum dogmata locum obtinet. Præcepta *moralia* nulli obnoxia mutationi fuisse, & etiamnum salva perstare consentimus, quia ad Legem naturæ pertinent. Igitur de Legibus *judicialibus* & *ceremonialibus* duntaxat controversia est, utrum istæ aliquando abrogatæ sint?

132. *Constitutio Mosaica adeo immutabilis non fuit, ut eam aliquando interire necessum fuerit.* Nam
 Lex
 vetus
 est
 muta-
 bilis.
 1°. Deus ipse per *Moyſen* aliosque Prophetas voluntatis suæ interpretes istius Legis interitum præ-nunciavit. *Deut 18. Prophetam de gente tua, & de fratibus tuis sicut me, suscitabit tibi Dominus Deus tuus; ipsum audies.* Sicut autem *Moyſes* erat Mediator Fœderis, & Legislator, Rex Israel, & eminenter Sacerdos; sic etiam Propheta ille excitandus debebat esse Legislator, & Mediator Fœderis, Rex & Sacerdos. Qui quidem characteres omnes tribuuntur Messia. 2°. Deus per Prophetas declaravit se novum cum hominibus fœdus initurum Mediatore Messia, *Jerem. 31. Ecce dies veniet, dicit*